

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-6100/26/4/12

Katowice, 26 listopada 2012 r.

Pan
Kazimierz Flakus
Wójt Gminy
Świerklaniec

Wystąpienie pokontrolne

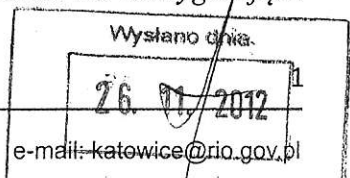
Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 13 sierpnia 2012 r. do 21 września 2012 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Świerklaniec za okres od 1 stycznia 2008 r. do 21 września 2012 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 28 września 2012 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113).

W zakresie księgowości:

- *W 2011 r. nieprawidłowo ujęto w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Świerklaniec na kontach: Wn/130- „Rachunek bieżący jednostki” i Ma/225 - „Rozrachunki z budżetami” operację przelewu środków w kwocie 103.788,00 zł na niewygasające wydatki na podstawie wyciągu bankowego do rachunku pomocniczego „wydatki niewygasające”. Powyższe było niezgodne z opisem funkcjonowania konta 135 - „Rachunek środków niewygasających” w księgach rachunkowych budżetu (organu) zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.). Konto 135 służy do ewidencji operacji pieniężnych na rachunku bankowym środków na niewygasające wydatki. Zapisy na tym koncie są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek środków na niewygasające wydatki, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Ma konta 135 ujmuje się wypłaty z rachunku środków na niewygasające*

wydatki na pokrycie wydatków niewygasających, w korespondencji z kontem 225. Naruszono także art. 263 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), w myśl którego środki finansowe ujęte w wykazie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego są gromadzone na wyodrębnionym subkoncie.

Natomiast operacje związane z wykorzystywaniem środków z tytułu „wydatków niewygasających” w księgach rachunkowych jednostki Urząd Gminy winny być ujmowane w okresach ich faktycznego wykorzystywania, czyli w następnym roku budżetowym, zgodnie z zasadami funkcjonowania bilansowych kont: 130 - „Rachunek bieżący jednostki”, 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych”, 800 - „Fundusz jednostki” i pozabilansowego konta 981 - „Plan finansowy niewygasających wydatków” określonych w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- W bilansie Urzędu Gminy w Świerkłańcu sporządzonym według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. po stronie aktywów w pozycji B.III. - „Środki pieniężne”, 1.2. - „Środki pieniężne na rachunkach bankowych” wykazano kwotę 167.003,73 zł, tj. zawyżoną o 103.788,00 zł. Natomiast po stronie pasywów zawyżono o kwotę 103.788,00 zł dane w poz. D.I. - „Zobowiązania krótkoterminowe”, 1.2. - „Zobowiązania wobec budżetów”.

Powyższe naruszało art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w myśl którego jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, a także opis konta 130 zawarty w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), które służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów budżetowych objętych planem finansowym.

Jednocześnie ustalono, że powyższe środki zostały prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych budżetu (organu) na kontach: 135 - „Rachunek środków niewygasających”, 903 - „Niewykonane wydatki”, 904 - „Niewygasające wydatki”, co stanowiło podstawę do wykazania ich w bilansie z wykonania budżetu za 2011 r.

Zgodnie z zakresem obowiązków służbowych, organizowanie bieżącego ujmowania w księdze głównej zapisów dotyczących zaistniałych operacji gospodarczych oraz bieżące i rzetelne sporządzanie jednostkowych sprawozdań Urzędu Gminy Świerklaniec należało do Kierownika Referatu Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Hojka – Skarbnik Gminy Świerklaniec.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Budżetowego Urzędu Gminy Świerklaniec w zakresie prawidłowego ujmowania operacji gospodarczych związanych z niewygasającymi wydatkami na ww. kontach oraz sporządzania sprawozdań jednostkowych, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), art. 263 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca

2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

– Przeprowadzono inwentaryzację aktywów i pasywów niezgodnie z art. 26 i art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) i tak:

- w czasie inwentaryzacji drogą spisu z natury środków trwałych Urzędu Gminy Świerklaniec w dniach od 10 grudnia 2008 r. do 9 stycznia 2009 r. pracownicy Urzędu powołani na członków Komisji Inwentaryzacyjnej, Zarządzeniem Nr 0152/61/08 z dnia 10 grudnia 2008 r., dokonali spisu z natury także w pomieszczeniach: Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (arkusze spisowe nr 00001-00002), Klubu Sportowego Nakło (arkusz spisowy nr 000012), OSP Nakło, OSP Świerklaniec, OSP Orzech (arkusze nr 000017-000019). Działaniem tym naruszono art. 26 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości.

Nieprawidłowość w powyższym zakresie stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli gospodarki finansowej Gminy Świerklaniec. W wyniku jej przeprowadzenia do Wójta Gminy skierowano wystąpienie pokontrolne Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-6100/6/4/08 z dnia 23 czerwca 2008 r.

- w wyniku przeprowadzenia inwentaryzacji drogą spisu z natury pozostałych środków trwałych Urzędu Gminy według stanu na dzień 30 listopada 2010 r., Komisja Inwentaryzacyjna sporządziła protokół z dnia 15 stycznia 2011 r., w którym wymieniła arkusze spisowe według wyceny na łączną kwotę 26.453,62 zł i umieściła zapis: „Pozostałe środki trwałe w użytkowaniu zostały zlikwidowane poprzez oddanie na selektywną zbiórkę odpadów oraz oddane na złom i zostały spisane z ewidencji ilościowo-wartościowej.”

W czasie kontroli ustalono, że z ewidencji księgowej kwota 26.453,62 zł na dzień 31 grudnia 2010 r. nie była zdjęta ze stanu konta 013 - „Pozostałe środki trwałe”.

W wyjaśnieniu złożonym przez członków Komisji Inwentaryzacyjnej w czasie kontroli czytamy: (...) „W protokole z dnia 15.01.2011 r. pozostałe środki trwałe - zniszczone zostały złożone w pomieszczeniu gospodarczym przy Urzędzie Gminy Świerklaniec celem zniszczenia. Powyższe pozostałe środki trwałe nie zostały spisane z ewidencji ilościowej i ilościowo-wartościowej (ksiąg inwentarzowych). W protokole nastąpił błąd pisarski odnośnie - winno być: pozostałe środki trwałe w użytkowaniu zostaną zlikwidowane poprzez oddanie na selektywną zbiórkę odpadów oraz oddane na złom i zostaną spisane z ewidencji ilościowej i ilościowo-wartościowej.”

Działaniem tym naruszono art. 27 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości.

- zaniechano weryfikowania otrzymanych uzgodnień sald należności według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w pozycji saldo odsetek z zapisami w ewidencji księgowej budżetu (organu) na koncie analitycznym odsetek do poszczególnych pożyczek utworzonym do syntetycznego konta 260 - „Zobowiązania finansowe”.

Dotyczyło to nadpłaconych odsetek do umów pożyczek nr: 374/2010/74/OA/pone/P, 143/2010/74/OA/no/P, 127/2010/74/OW/ot/P, 140/2010/74/OA/oe/P, 112/2009/74/OA/pone/P, 9/2008/74/OA/po/P, w łącznej kwocie 25,37 zł.

Działaniem tym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy o rachunkowości.

- *nieprawidłowo zinwentaryzowano środki zgromadzone na rachunku bankowym „wydatki niewygasające”, ponieważ jedno potwierdzenie salda uzyskane od banku według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. zostało potwierdzone zarówno przez Inspektora dokonującego uzgodnień z ewidencją księgową budżetu (organu), jak i Inspektora dokonującego uzgodnień z ewidencją księgową jednostki Urząd Gminy.*

Działaniem tym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy o rachunkowości.

W myśl instrukcji w sprawie trybu i zasad przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych, stanowiącej załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr Or 0152/43/06 Wójta Gminy Świerklaniec z dnia 24 października 2006 r., rezultatem zakończonego postępowania weryfikacyjnego różnic inwentaryzacyjnych powinien być protokół, w którym komisja inwentaryzacyjna przedstawia umotywowane wnioski co do sposobu rozliczenia niedoborów i nadwyżek inwentaryzacyjnych.

Prawidłowe przeprowadzenie czynności inwentaryzacyjnych, opracowywanie protokołu końcowego zawierającego wnioski dotyczące sposobu rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych, w myśl instrukcji w sprawie trybu i zasad przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych stanowiącej załącznik nr 7 do Zarządzenia Nr Or 0152/66/10 Wójta Gminy Świerklaniec z dnia 30 grudnia 2010 r., należało do obowiązków Przewodniczącego stałej Komisji Inwentaryzacyjnej.

Wykonanie Zarządzenia zostało powierzone Skarbnikowi Gminy Świerklaniec.

Wniosek nr 2

Przeprowadzać i dokumentować inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów, stosownie do art. 26 i art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2011 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli) nieprawidłowo ujmowano w księgach rachunkowych jednostki Urząd Gminy Świerklaniec operacje związane z przyjmowaniem gotówki do kasy oraz z jej rozchodem z kasy, poprzez stosowanie dekretacji: Wn /101 - „Kasa” i Ma/2400101 - „Pozostałe rozrachunki” oraz Wn/2400101 - „Pozostałe rozrachunki” i Wn/101 - „Kasa”.*

Powyższym naruszono zasadę funkcjonowania konta 240 zawartą w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), w myśl której konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Natomiast konto 141 - „Środki pieniężne w drodze” służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze. Taki sam zapis zawarto w planie kont dla Urzędu Gminy wprowadzonym Zarządzeniem Nr Or 0152/66/10 Wójta Gminy Świerklaniec z dnia 30 grudnia 2010 r.

- *W latach 2011 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli) nieprawidłowo ujmowano w księgach rachunkowych jednostki Urząd Gminy Świerklaniec operacje związane z naliczeniem i wypłatą diet radnych i ryczałtów dla sołtysów na koncie 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” zamiast na koncie 240 - „Pozostałe rozrachunki”.*

Powyższe naruszało opis do kont zawarty w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), według którego konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami do wynagrodzeń. Konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Taki sam zapis zawarto w planie kont dla Urzędu Gminy wprowadzonym Zarządzeniem Nr Or 0152/66/10 Wójta Gminy Świerklaniec z dnia 30 grudnia 2010 r.

- W latach 2011 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli) stwierdzono przypadki niepotwierdzenia datą odbioru gotówki na dowodach kasowych. Dotyczyło to następujących dowodów kasowych: „Listy płac – diet radnych” za miesiąc maj i czerwiec 2011 r. w poz. 1 i 2,, „Listy płac - ryczałt sołtysi” za miesiąc maj i czerwiec 2011 r., „Listy płac - diet radnych” za miesiąc czerwiec 2012 r. w poz. 1 i 2, „Listy płac - ryczałt sołtysi” za miesiąc czerwiec 2012 r.

Powyższe naruszało art. 21 ust. 1 pkt 4 i art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz postanowienia pkt 6 zasad gospodarki kasowej przy dokonywaniu wydatków budżetowych zawartych w załączniku nr 5 do polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy Świerklaniec wprowadzonej Zarządzeniem Nr Or 0152/66/10 Wójta Gminy Świerklaniec z dnia 30 grudnia 2010 r. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 4, art. 22 ust. 1 ww. ustawy, dowód księgowy powinien zawierać datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą – także datę sporządzenia dowodu. Dowody księgowe powinny być rzetelne, tj. zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21. Natomiast zgodnie z zasadami gospodarki kasowej przy dokonywaniu wydatków budżetowych w Urzędzie Gminy, pkt 6 wskazuje na obowiązek uzyskania na dokumentach będących podstawą wypłaty pisemnego pokwitowania wypłaty gotówki wraz z datą jej odbioru.

- Nieprawidłowo ujęto w ewidencji księgowej jednostki Urząd Gminy Świerklaniec w miesiącu styczniu 2011 r. faktury Vat korygujące o nr: 00002/11/U na kwotę 24,95 zł, nr 00004/11/U na kwotę 50,45 zł, nr 00006/11/U na kwotę 42,78 zł, które dotyczyły faktur zaliczonych w koszty miesiąca grudnia 2010 r.

Powyższe spowodowało zmniejszenie kosztów roku 2011, zamiast zmniejszenia uprzednio zarachowanych kosztów roku 2010, czym naruszono art. 20 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn.zm.), gdzie do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej dowodami źródłowymi, zewnętrzne - otrzymane od kontrahentów.

Ponadto, w ewidencji księgowej Urzędu Gminy ujęcia ww. faktur korygujących dokonano zapisem czerwonym na kontach Wn/402 - „Usługi obce” i Ma/20110002 - „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, czym naruszono zasadę funkcjonowania kont zespołu 4 –

„Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” określonej w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn.zm.), gdzie na stronie Wn konta ujmuje się poniesione koszty danego rodzaju, a na stronie Ma konta ujmuje się zmniejszenie poniesionych kosztów. Taki sam zapis zawarto w planie kont dla Urzędu Gminy wprowadzonym Zarządzeniem Nr Or 0152/66/10 Wójta Gminy Świerklaniec z dnia 30 grudnia 2010 r.

Zgodnie z zakresami czynności pracownikami odpowiedzialnymi za dekretację dokumentów w zakresie obsługi finansowej i księgowej Urzędu Gminy Świerklaniec byli Inspektorzy w Referacie Budżetowym. Bezpośredni nadzór nad Referatem sprawował Kierownik Referatu Budżetowego.

Wniosek nr 3

Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej Urzędu Gminy na kontach: 101, 141, 201, 231, 240, 402, stosownie do art. 20 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 21 ust. 1 pkt 4 i art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz postanowień załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) i wewnętrznych uregulowań zawartych w polityce rachunkowości Urzędu Gminy Świerklaniec wprowadzonej Zarządzeniem Nr Or 0152/66/10 Wójta Gminy Świerklaniec z dnia 30 grudnia 2010 r. wraz ze zmianami.

- W latach 2010 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli) nie ujmowano w księgach rachunkowych jednostki Urząd Gminy Świerklaniec przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na koncie 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Na koncie 221 przypisywano wpłaty z tytułu tego dochodu w chwili wpływu na rachunek bankowy, bez przypisywania wpłat według podmiotów, którym wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Było to niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz z zasadami funkcjonowania konta 221, określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861z późn. zm.) a poprzednio w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.). Natomiast zgodnie z zasadą zawartą w art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach*

publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), w planie kont ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzających płatność dochodów i wydatków.

W trakcie kontroli ustalono, że ewidencja analityczna według przedsiębiorców, którym wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, prowadzona była komputerowo w Wydziale Prawnym i Spraw Obywatelskich i umożliwiała kontrolę terminowości wpłat. Obowiązujące w tym okresie regulacje wewnętrzne w zakresie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, tj. „Instrukcji w sprawie zasad (polityki) rachunkowości” wprowadzone Zarządzeniami Wójta Gminy Świerklaniec Nr Or 0152/43/06 z dnia 24 października 2006 r. wraz ze zmianami, Nr Or 152/66/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. wraz ze zmianami, nie zawierały uregulowań w powyższym zakresie.

Wniosek nr 4

Ujmować na koncie 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dochody budżetowe z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 221 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Uzupełnić obowiązującą w jednostce Urząd Gminy Świerklaniec, dokumentację przyjętych zasad rachunkowości o uregulowania wskazujące wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatności dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

W zakresie dochodów budżetowych:

– W latach 2010 - 2012 nieprawidłowo ustalono i pobrano należności budżetu Gminy Świerklaniec z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, od przedsiębiorców, którzy nie uiścili całości opłaty należnej za okres ważności zezwolenia do momentu jego wygaśnięcia. Dotyczyło to objętych kontrolą:

- wygaszonego zezwolenia nr II-21/A/5/2009 w związku z brakiem wpłaty raty w jednym z ustawowych terminów,
- wygaszonego zezwolenia nr II-18/A/4/2010 w związku z niezłożeniem przez przedsiębiorcę oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych.

Naruszono tym art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), w którym zapisano, że w roku nabycia lub utraty ważności zezwolenia opłatę należy wnieść w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności tego zezwolenia. Wysokości nie określa się w drodze decyzji administracyjnej. Przepisy powyższej ustawy stanowią, że obliczanie opłaty ma charakter czysto rachunkowy, jest czynnością materialno-

techniczną i powinno być dokonywane przez osobę zobowiązaną do jej uregulowania. Uprawniony organ jedynie na podstawie posiadanych dokumentów (tj. zezwolenia i oświadczenia o wielkości sprzedaży), powinien sprawdzić poprawność i terminowość wniesionych opłat. Nieuiszczona dobrowolnie opłata jako niepodatkowa należność budżetowa podlega egzekucji w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.). W sprawie wygaszenia wydane zostały odpowiednie decyzje administracyjne.

Według wyliczenia dokonanego w trakcie kontroli, łączna kwota należności, które nie zostały wpłacone z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, gdyby przedsiębiorcy mieli wpłacić kwotę proporcjonalną do okresu ważności tych zezwoleń w 2010 r., dotyczyła 18 decyzji i kwoty 1.603,55 zł, w 2011 r. dotyczyła 15 decyzji i kwoty 739,34 zł oraz w 2012 r. (do dnia zakończenia kontroli) dotyczyła 5 decyzji i kwoty 175,00 zł.

W ww. okresie zadania związane z przygotowaniem decyzji wygaszających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych należały do Inspektora w Wydziale Prawnym i Spraw Obywatelskich.

– W latach 2010 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli) w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) stwierdzono, że:

- we wniosku z dnia 12 maja 2011 r., przedsiębiorcy korzystającego z zezwoleń o nr: I-8/A/3/2011, I-8/B/2/2011, I-8/C/2/2011 z dnia 25 maja 2011 r., nie zawarto opisu przedmiotu działalności gospodarczej, czym naruszono art. 18 ust. 5 pkt 4 ww. ustawy;
- w przypadku przedsiębiorcy korzystającego z zezwolenia o nr II-18/A/4/2011 z dnia 30 kwietnia 2010 r., a obowiązującego od 1 maja 2011 r. oraz przedsiębiorcy korzystającego z zezwoleń nr: I-21/A/9/2011, I-21/B/9/2011, I-21/C/9/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 r., a obowiązujących od 1 września 2011 r., na odebranych zezwoleniach brak było daty odbioru, był natomiast podpis potwierdzający odbiór. Natomiast dokumenty poświadczające wniesienie opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych były z dnia 4 maja 2010 r. oraz z dnia 5 września 2011 r. Zgodnie z art. 11¹ ust. 2 ww. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, opłatę wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia;
- przedsiębiorca korzystający z zezwoleń o nr: I-37/A/13/2010, I-37/B/12/2010, I-37/C/10/2010 z dnia 16 lipca 2010 r. wniósł opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 1.779,25 zł. Zgodnie z art. 11¹ ust. 8 ww. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty o których mowa w ust. 1-5, dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia. Według wyjaśnień złożonych w czasie kontroli przez Inspektora w Wydziale Prawnym i Spraw Obywatelskich, naliczono za rok 2010 dwie opłaty po 729,25 zł, co stanowiło kwotę 1.458,50 zł. Powstała nadpłata w wysokości 320,75 zł;
- przedsiębiorca korzystający z zezwoleń o nr: I-50/A/7/2010, I-50/B/9/2010, I-50/C/9/2010 z dnia 18 lutego 2010 r. wpłacił w 2010 r. niewłaściwie obliczoną kwotę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wpłata wynosiła 3.256,96 zł, a powinna wynosić 3.301,55 zł, czyli wpłatę zaniżono o 44,59 zł.

Powyższym naruszono art. 11¹ ust. 2 i ust. 5 ww. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

Obowiązki w zakresie przyjmowania i rozpatrywania wniosków w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należały do Inspektora w Wydziale Prawnym i Spraw Obywatelskich.

Nadzór nad pracownikiem sprawowała od 1 stycznia 2011 r. p. Marzanna Kosiewicz – Sekretarz Gminy Świerklaniec, a poprzednio p. Grzegorz Żmijewski – były Sekretarz Gminy Świerklaniec.

Wniosek nr 6

Wystąpić do przedsiębiorców o dokonanie zaległych wpłat z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych za okres ważności zezwolenia do momentu jego wygaśnięcia, stosownie do art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), a w przypadku braku wpłaty podjąć działania w celu egzekwowania tych należności w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad Inspektorem Urzędu Gminy Świerklaniec zajmującym się sprawami związanymi z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w zakresie gromadzenia dokumentacji stanowiącej podstawę do wydawania zezwoleń, kontroli wnoszonych opłat z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 11¹ ust. 2, ust. 5, ust. 8 i art. 18 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wydatków budżetowych:

- *W latach 2008 - 2011 wydatkowano z budżetu Gminy Świerklaniec na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Narkomanii, środki w wysokości niższej niż uzyskano dochody z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.*

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogły być wykorzystane jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów o przeciwdziałaniu narkomanii, nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Różnica pomiędzy wykonanymi dochodami a wykonanymi wydatkami ujętymi w Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programach Przeciwdziałaniu Narkomanii Gminy Świerklaniec w 2008 r. wyniosła 9.496,10 zł, w 2009 r. wyniosła 21.042,20 zł, w 2010 r. wyniosła 31.870,58 zł, a w 2011 r. wyniosła 36.236,99 zł. Środki stanowiące różnicę pomiędzy wykonanymi dochodami z tytułu opłat za

wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu a wydatkami zrealizowanymi w Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programach Przeciwdziałaniu Narkomanii pozostały w budżecie Gminy Świerklaniec.

Za prawidłową gospodarkę finansową, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), a poprzednio art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), odpowiadał do dnia 10 grudnia 2010 r. p. Adam Baron – były Wójt Gminy Świerklaniec, a następnie p. Kazimierz Flakus – Wójt Gminy Świerklaniec.

Wniosek nr 8

Podjąć działania w celu wydatkowania środków uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programie Przeciwdziałaniu Narkomanii w danym roku budżetowym, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

- Przygotowano i przedłożono Radzie Gminy Świerklaniec, projekt uchwały w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Świerklaniec z Organizacjami Pozarządowymi w 2011 r., w terminie późniejszym, co przełożyło się na podjęcie dopiero w dniu 24 lutego 2011 r. Uchwały Nr V/36/11 Rady Gminy Świerklaniec ww. sprawie.

Powyższym naruszono art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.), zgodnie z którym roczny program współpracy uchwała się do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu.

Przygotowanie projektu i realizacja Gminnego Programu współpracy z Organizacjami Pozarządowymi należało do zadań Kierownika Referatu Organizacyjnego.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), do zadań wójta należy w szczególności przygotowanie projektów uchwał, w związku z tym odpowiedzialność za powyższe ponosi p. Adam Baron – były Wójt Gminy Świerklaniec.

- W protokole z posiedzenia Komisji, powołanej Zarządzeniem Nr 120.12.2011 Wójta Gminy Świerklaniec z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2011 r. z zakresu upowszechniania kultury fizycznej, nie zawarto danych wymaganych w § 3 ust. 6 Regulaminu Pracy Komisji Konkursowej z dnia 24 marca 2011 r. Komisja nie uzasadniła wskazania wybranych ofert, na które proponowała udzielenie dotacji.

Zadania w zakresie zaopiniowania, oceny formalnej i merytorycznej ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej należały do Komisji Konkursowej.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Świerklaniec, będącymi członkami Komisji konkursowej w zakresie przestrzegania zapisów Regulaminu Pracy Komisji Konkursowej opiniującej oferty złożone w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych z zakresu upowszechniania kultury

fizycznej, wprowadzonego Zarządzeniem Nr 120.22.2011 Wójta Gminy Świerklaniec z dnia 24 marca 2011 r., mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Udzielono pełnomocnictwa Bankowi Spółdzielczemu w Świerklańcu na podstawie umowy nr 26/7/12 z dnia 3 lutego 2012 r. o krótkoterminowy kredyt w rachunku bieżącym w maksymalnej kwocie 1.000.000,00 zł, do dysponowania bieżącym rachunkiem bankowym budżetu Gminy Świerklaniec. Pełnomocnictwo stanowiło jedno z prawnych zabezpieczeń spłat kredytu. Działaniem tym naruszono art. 264 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), który stanowi, iż w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.*
W trakcie kontroli został sporządzony aneks nr 1 z dnia 7 września 2012 r. do ww. umowy o kredyt w rachunku bieżącym, w którym ustanowiono prawne zabezpieczenie spłaty kredytu w postaci tylko weksła własnego in blanco z deklaracją wekslową.
Powyższą umowę oraz aneks, podpisał p. Kazimierz Flakus – Wójt Gminy Świerklaniec przy kontrasygnacie p. Anny Hojka – Skarbnika Gminy Świerklaniec.

W zakresie udzielania zamówień publicznych:

- *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2010 r. postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego pn. „Dostawa samochodu ciężarowego na potrzeby stworzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów w zakresie surowców wtórnych na terenie gminy Świerklaniec” stwierdzono, że wartość zamówienia została oszacowana dnia 23 lutego 2010 r., a wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nastąpiło dnia 18 czerwca 2010 r., tj. po upływie 3 miesięcy i 23 dni. Powyższym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.), zgodnie z którym ustalenie wartości zamówienia dokonuje się nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi.*
Zadania w zakresie przygotowania dokumentacji i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym oszacowanie wartości zamówienia, wykonywał Kierownik Referatu Inwestycji, Zamówień Publicznych i Funduszy. Na zajmowanym stanowisku Kierownik podlegał Naczelnikowi Wydziału Strategii, Rozwoju Gminy, Zamówień Publicznych i Gospodarki Gminnej.
- *W zakresie przeprowadzenia w 2010 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie usługi pn.: „Zimowe utrzymanie dróg gminnych na terenie Gminy Świerklaniec w okresie od 1 października 2010 r. do 30 kwietnia 2012 r.” stwierdzono, że:*
 - *zaniechano ustalenia wartości szacunkowej powyższego zamówienia przez cały okres, w jakim miało być realizowane, tj. w sezonach zimowych: 2010 - 2011, 2011 - 2012. Powyższym naruszono art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759).*
Ustalenie przez zamawiającego wartości szacunkowej za jeden rok, w przypadku faktycznej realizacji zamówienia w dwóch sezonach obejmujących koniec jednego

i początek następnego roku kalendarzowego przy całkowitym okresie realizacji od 1 listopada 2010 r. do 30 kwietnia 2012 r. czyli 18 miesięcy, nie pozwalało na ustalenie rzeczywistej wartości szacunkowej zamówienia.

- w protokole postępowania o udzielenie zamówienia sporządzonym na druku ZP-2 w Części ogólnej pkt 2 wskazano jako wartość szacunkową zamówienia inną (niższą) kwotę 124.000,00 zł netto, a jej równowartość błędnie ustalono na 32.310,00 euro (która faktycznie stanowiła równowartość dla kwoty 124.038,00 zł). Powyższym naruszono § 2 pkt 2 wówczas obowiązującego rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 października 2008 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 188, poz. 1154).
- w ogłoszeniu o udzieleniu powyższego zamówienia, zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych, w informacji o wartości szacunkowej zamówienia błędnie podano cenę wybranej oferty. Zamiast wskazania ceny wybranej oferty podano wyłącznie jedną z sześciu cen jednostkowych, które miały być stosowane przy rozliczeniu zadania. Powyższe było niezgodnie z treścią załącznika nr 4 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. Nr 12, poz. 69).

Zadania związane z ustaleniem wartości zamówienia należały do Kierownika Referatu Gospodarki Gminnej. Zadania związane z przygotowaniem postępowania, w tym projektów ogłoszeń, należały do Kierownika Referatu Inwestycji, Zamówień Publicznych i Funduszy Urzędu Gminy Świerklaniec.

- W zakresie przeprowadzenia w 2010 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane pn.: „Przebudowa ulicy Bratków i Gościnnej” stwierdzono, że zaniechano bezzwłocznego wyegzekwowania przedłużenia okresu ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy podstawowej, w związku z przesunięciem terminu zakończenia robót.

W dniu 1 czerwca 2012 r. został wprowadzony aneks do umowy nr ZP.1.2012 z dnia 6 marca 2012 r., na podstawie którego przesunięto termin zakończenia robót z dnia 31 maja 2012 r. na dzień 31 lipca 2012 r. Pierwotna gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek obowiązywała do dnia 30 czerwca 2012 r. (w zakresie należytego wykonania kontraktu). Aneks nr 1 do powyższej gwarancji przedłużający okres jej obowiązywania w zakresie usunięcia wad i usterek do dnia 21 września 2015 r. został podpisany w dniu 27 sierpnia 2012 r., tj. 54 dni po upływie daty obowiązywania ww. gwarancji. Oznacza to, że przez okres prawie 2 miesięcy nie było zabezpieczenia należytego wykonania umowy, czym naruszono postanowienia umowy nr ZP.1.2012 z dnia 6 marca 2012 r. oraz art. 147 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

Zadania związane z kontrolą realizacji umów należały do Naczelnika Wydziału Strategii Rozwoju Gminy Zamówień Publicznych i Gospodarki Gminnej.

Wniosek Nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Świerklaniec, biorącymi udział w przygotowaniu, przeprowadzeniu i realizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie ustalania wartości szacunkowej zamówienia, sporządzania protokołów postępowania o udzielenie zamówienia, przekazywania ogłoszeń do Biuletynu Zamówień Publicznych oraz przedłużania okresu ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy, stosownie do art. 32 ust. 1, art. 35

ust. 1 oraz art. 147 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), a także § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) oraz załącznika nr 4 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. Nr 12, poz. 69), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem komunalnym:

– *W przeprowadzonych w 2010 r. postępowaniach na sprzedaż nieruchomości oraz zamianę nieruchomości stwierdzono, że:*

- *zaniechano pisemnego powiadomienia nabywcy nieruchomości przez organizatora przetargu o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży wraz z informacją o uprawnieniu organizatora przetargu do zatrzymania wadium o którym mowa w art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr. 102, poz. 651 z późn. zm.), najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, przy uwzględnieniu, iż wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. Było to wymagane zgodnie art. 41 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami.*

Powyższe dotyczyło sprzedaży w działki nr 449/48 położonej przy ul. Górnej w Świerkłańcu na podstawie umowy sprzedaży nieruchomości (akt notarialny nr 7216/2010 z dnia 30 listopada 2010 r.);

- *dokonano nabycia nieruchomości w drodze zamiany, pomimo braku zgody Rady Gminy Świerklaniec wyrażonej w formie uchwały. Rada Gminy wyraziła wyłącznie zgodę na zbycie nieruchomości gminnej. Ponadto, do dnia zakończenia kontroli nie podjęto uchwały w sprawie określenia ogólnych zasad dotyczących gospodarowania nieruchomościami, m.in. w zakresie ich zbywania i nabywania. Naruszono tym art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło zamiany nieruchomości gminnej nr 1407/37 położonej przy ul. Orzechowskiej w Nakle Śląskim na stanowiącą własność prywatną działkę o nr 698/116 położoną przy ul. Bratków w Świerkłańcu.

Umowę zamiany nieruchomości (akt notarialny nr 8.516/2010 z dnia 12 października 2010 r.) podpisał p. Adam Baron – były Wójt Gminy Świerklaniec.

Zadania związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem procedur dotyczących gospodarowania nieruchomościami należały do p.o. Kierownika Referatu Geodezji i Nieruchomości.

W myśl art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), do zadań wójta gminy należało m.in. przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

Wniosek Nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Geodezji i Nieruchomości w zakresie powiadamiania nabywców nieruchomości przez organizatora przetargu o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży oraz nabywania nieruchomości za zgodą Rady Gminy Świerklaniec, stosownie do art. 41 ust. 1 i ust. 2 ustawy

z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.); nabywania nieruchomości tylko po uprzednim wyrażeniu zgody przez organ stanowiący, stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 9) lit. a) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *W latach 2011 - 2012 (do dnia zakończenia kontroli) zaniechano przekazywania środków na wydatki bezpośrednio na rachunki bankowe poszczególnych jednostek oświatowych działających na terenie Gminy Świerklaniec zgodnie z ustalonymi planami finansowymi dla tych jednostek. Środki przeznaczone dla 9 jednostek oświatowych przekazywano łącznie bezpośrednio na rachunek bankowy Gminnego Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych w Świerklańcu. Jednocześnie, pod każdy wyciąg bankowy sporządzano specyfikację do przelewu z rozbiciem na kwoty przydzielone dla poszczególnych jednostek oświatowych. Specyfikacja była podstawą ujmowania poszczególnych kwot z ogólnego przelewu na kontach analitycznych utworzonych do konta 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych” dla poszczególnych jednostek oświatowych.*

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), jednostki budżetowe są to jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Podstawą gospodarki jednostki jest plan dochodów i wydatków. Natomiast zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), dyrektor szkoły lub placówki w szczególności dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanym przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki. Posiadanie jednego wspólnego rachunku bankowego uniemożliwia wykonywanie funkcji kierownika jednostki, który jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oświaty.

Dyspozycji środkami pieniężnymi dokonywała p. Anna Hojka – Skarbnik Gminy Świerklaniec.

Wniosek nr 12

Podjąć działania w kierunku przekazywania środków na rachunki bankowe poszczególnych jednostek oświatowych, zgodnie z art. 11 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych.

- *Zaniechano podjęcia stosownych działań w zakresie ustanowienia trwałego zarządu na nieruchomościach będących we władaniu jednostek organizacyjnych Gminy Świerklaniec. Naruszono tym art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Stosownie do powołanego przepisu właściwą formą władania nieruchomościami przez jednostki*

organizacyjne jest trwały zarząd. Korzystanie z nieruchomości stanowiących własność gminy przez jednostki oświatowe, tj.: Gminny Zespół Obsługi Placówek Oświatowych, Zespół Szkół w Nakle Śląskim, Gimnazjum im. Jana Pawła II, Szkołę Podstawową im. rodziny Wieczorków w Orzechu, Szkołę Podstawową im. Adama Mickiewicza w Świerklańcu, Szkołę Podstawową im. Królowej Jadwigi w Nowym Chechle, Gminne Przedszkole Publiczne w Nakle Śląskim, Gminne Przedszkole Publiczne w Świerklańcu, Gminne Przedszkole Publiczne w Orzechu oraz samorządowe zakłady budżetowe, tj.: Gminny Ośrodek Rekreacji, Zakład Wodociągów i Kanalizacji, odbywa się w drodze bezumownego posiadania. Natomiast Ośrodek Pomocy Społecznej włada pomieszczeniami na podstawie umowy bezpłatnego użyczenia lokalu użytkowego.

Prowadzenie spraw w zakresie oddawania w trwały zarząd nieruchomości znajdujących się w gminnym zasobie należało do obowiązków pracowników Referatu Geodezji i Nieruchomości.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami, gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt w związku z tym odpowiedzialność za powyższe ponoszą: p. Adam Baron – były Wójt Gminy Świerklaniec oraz p. Kazimierz Flakus – Wójt Gminy Świerklaniec.

Wniosek nr 13

Podjąć działania zmierzające do uregulowania prawnej formy władania nieruchomościami przez jednostki organizacyjne Gminy Świerklaniec, mając na uwadze art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), w związku z art. 61 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

- Zaniechano ustanowienia do dnia kontroli, nieodpłatnego użytkowania nieruchomości gruntowej wraz z budynkiem ośrodka zdrowia w Świerklańcu oraz w Nakle Śląskim na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Świerklańcu.

Powyższe było niezgodne z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o Zakładach Opieki Zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 z późn. zm.) i obecnie obowiązującym art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654 z późn. zm.), ponieważ samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej gospodaruje samodzielnie przekazanymi w nieodpłatne użytkowanie nieruchomościami i majątkiem jednostki samorządu terytorialnego oraz majątkiem własnym (otrzymanym lub zakupionym) oraz z § 5 Uchwały Nr XXIII/180/2000 z dnia 31 maja 2000 r. Rady Gminy Świerklaniec, gdzie zobowiązano Zarząd Gminy do nieodpłatnego przekazania w użytkowanie nieruchomości gruntowej wraz z budynkiem ośrodka zdrowia w Świerklańcu oraz w Nakle Śląskim. Powyższe nieruchomości zostały przekazane SP ZOZ na podstawie umowy użyczenia z dnia 1 lipca 2001 r.

Wniosek nr 14

Podjąć działania zmierzające do przekazania Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Świerklańcu nieruchomości w nieodpłatne użytkowanie, mając na uwadze art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654 z późn. zm.) oraz wykonanie Uchwały Nr XXIII/180/2000 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 31 maja 2000 r.

W zakresie spraw organizacyjnych:

– Zaniechano zaprowadzenia do dnia zakończenia kontroli, rejestru instytucji kultury w sposób określony rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U z 2012 r. poz. 189). Księga rejestrowa była prowadzona w sposób ręczny, natomiast brak było:

- założenia rejestru instytucji kultury w postaci elektronicznej, stosownie do § 2 ww. rozporządzenia,
- założenia przez organizatora dla każdej instytucji kultury oddzielnej elektronicznej księgi rejestrowej, stosownie do § 4 ww. rozporządzenia,
- zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie organizatora rejestru i informacji o rejestrze oraz sposobie udostępniania danych w nim zawartych, stosownie do § 10 ww. rozporządzenia.

Księgi rejestrowe instytucji kultury prowadzone były przez pracowników Wydziału Organizacyjnego, Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki. Nadzór nad pracami tego wydziału sprawował p. Zbigniew Iwanicki – Zastępca Wójta Gminy Świerklaniec.

Wniosek nr 15

Założyć rejestr instytucji kultury w postaci elektronicznej oraz zamieścić dane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie organizatora, zgodnie z wymogami § 2, § 4, § 10 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U z 2012 r. poz. 189).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej